

نام و نام خانوادگی

بسمه تعالی

امتحان درس : فارسی ۱

کلاس : دهم انسانی

مدیریت آموزش و پرورش شهرستان گرمسار

زمان پاسخگویی : ۷۵ دقیقه

شماره دانش آموز :

تاریخ امتحان : ۱۴۰۰/۲/۲۷

نام دبیر : سعیدی

نام واحد آموزشی : محدثه

نمره اول

تجدید نظر

مهر مدرسه

باعدد	با حروف	امضا مصحح

الف - قلمرو زبانی (۷/۵ نمره)

۱- معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید .

الف - خواست کزان ورطه قدم در کشد

خویشتن از حادثه برتر کشد

ب- دو دست را تا فراز کله نمایان ساخت .

ج- در خطاب آدمی ، ناطق بدی

در نوای طوطیان حاذق بدی

د- پیوشید درع سواران جنگ

نبود اندر آن کار ، جای درنگ

ه- نه تسلیم و سازش ، نه تکریم و خواهش

و- کمان را به زه کرد زود اشکبوس

تنی ، لرز لرزان و رُخ ، سندروس

ز- ای که ردای حسین را بر دوش داری / و خورشید کربلا را در بر داری

۲- املاي درست واژگان را از داخل کمانک انتخاب کنید .

الف- سرتیپ هم که رهاوردی باب دندان نصیبش شده بود ، با خوش رویی و در عین (هجب - حجب) و فروتنی آن را گرفت و بالا کشید .

ب- کمان را بمالید رستم به چنگ

به (شست - شصت) اندر آورده تیر خدنگ

ج- سر نیزه را سوی سهراب کرد

عنان و (ثنان - سنان) را پر از تاب کرد

د- هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم / در (حضيض - هضيض) هم می توان عزیز بود .

۳- نادرستی‌های املايی را بیابید و آن‌ها را اصلاح کنید .

الف- از یال و قارب به زیر آمد و از پستی پشت گذشت .

ب- صدهزاران این چنین اشباح بین

۴- بیت زیر را از شیوه بلاغی به شیوه عادی (ترتیب اجزای جمله در زبان فارسی) تبدیل کنید .

« بشد تیز ، رُهام با خود و گبر

همی گرد رزم اندر آمد به ابر »

۵- در عبارات زیر جملات ساده و غیر ساده را مشخص کنید و در جمله‌ی غیر ساده ، جمله‌ی هسته و وابسته را تعیین نمایید .

الف- تا با خاک انس نگیری راهی به مراتب قرب نداری .

ب- طلبه جوانی با یک بلندگوی دستی همچون وجدان جمع ، فضای نفوس را با یاد خدا معطر می کند .

۶- معادل معنایی و هم آوای واژه‌ی داخل کمانک را بنویسید .

« کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید (قضا) همی بردش تا به سوی دانه و دام

بارم
۱/۵

۱

۰/۵

۰/۵

۱

۰/۵

۷- با فعل «خواهد پرسید» (با حفظ شخص) زمان‌های زیر را بسازید و بنویسید.

بارم

۰/۵

فعل امر مضارع مستمر

۸- کدام قسمت جمله‌ی زیر حذف شده است؟ نوع حذف را مشخص کنید.

۰/۵

«نیکو خو، بهتر هزار بار از نیکو رو.»

۹- در باره‌ی کاربرد کلمه‌ی «را» در بیت زیر توضیح دهید.

۰/۵

«هدیه‌ها می‌داد هر درویش را تا بیابد نطق مرغ خویش را»

۱۰- در عبارات زیر نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید و نوع و زمان فعل مشخص شده را تعیین نمایید.

۱

الف- من به تو شور و شوقی خواهم آموخت.

ب- پس، درهای امید و روشنایی را به روی ما بگشای.

ب- قلمرو ادبی (۴ نمره)

۰/۲۵

۱- قافیه‌ی بیت زیر چه نوع آرایه‌ی ادبی دارد؟

«چون بسی ابلیس آدم روی هست پس به هر دستی شاید داد دست»

۰/۲۵

۲- واژه‌ی مشخص شده در بیت زیر چه نوع آرایه‌ی ادبی دارد؟

«من آزاده از خاک آزادگانم گل صبر می‌پرورد دامن من»

۰/۲۵

۳- در بیت زیر کدام آرایه‌ی ادبی بارز دیده می‌شود؟

«لیک چنان خیره و خاموش ماند کز همه شیرین سخنی گوش ماند»

۰/۷۵

۴- در عبارت و شعر زیر آرایه‌های ادبی «تشبیه»، «استعاره» و «حسن تعلیل» را بیابید و مشخص کنید.

الف- تضمین ب- استعاره ج- جناس د- حس آمیزی

الف- چون به بصره رسیدیم، از برهنگی و عاجزی به دیوانگان مانده بودیم.

ب- بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بکشت هم بر چراغدان شما نیز بگذرد

ج- درختان را دوست می‌دارم / که به احترام تو قیام کرده‌اند / و آب را / که مهر مادر توست.

۰/۵

۵- در شعر زیر میان واژه‌های مشخص شده، چه آرایه‌هایی را در ذهن تداعی می‌کند؟

الف- ایر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری

ب- هر دو نی خوردند از یک آبخور این یکی خالی و آن پر از شکر

۰/۵

۶- شاعر کلمات مشخص شده در بیت زیر را در کدام مفاهیم نمادین به کار برده است؟

«ای سرور باران‌ها و فصل‌ها / تو را عطری نامیدم که در غنچه‌ها خانه دارد.

۰/۵

۷- نویسنده‌ی هر یک از آثار زیر را بنویسید.

الف- سمفونی پنجم جنوب ب- خاک آزادگان

نام و نام خانوادگی

بسمه تعالی

امتحان درس: فارسی ۱

کلاس: دهم انسانی

مدیریت آموزش و پرورش شهرستان گرمسار

زمان پاسخگویی: ۷۵ دقیقه

شماره دانش آموز

تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۲/۲۷

نام دبیر: سعیدی

باعدد باحروف امضای مصحح

نام واحد آموزشی: محدثه

نمره اول

مهر مدرسه

تجدید نظر

۸- مفهوم کنایی قسمت‌های مشخص شده در ابیات زیر را بنویسید .

الف- چو سهراب شیر اوژن او را بدید

بخندید و لب را به دندان گزید

ب- دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای

فرشته‌ات به دو دست دعا نگه دارد

ج- قلمرو فکری (۸/۵ نمره)

۱- منظور از « گهر تابناک » در بیت زیر چیست ؟

« قطره‌ی باران که در افتد به خاک
زو بدمد بس گهر تابناک »

۲- بیت « آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام

بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد » با کدام آیه در

ارتباط است ؟

الف- لَا يَذْكُرُ اللَّهُ تَطْمِئِنُّ الْقُلُوبُ ب- تُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَ تُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ ج- كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ د- هیچکدام

۳- بیت زیر بیانگر کدام ویژگی حماسه است ؟

« بزد نیزه‌ی او به دو نیم کرد
نشست از بر اسپ و برخاست گرد »

۴- از کنایه‌ی موجود در بیت زیر ، کدام مفهوم به دست می‌آید ؟

« خروشید : کای مرد رزم آزمای
هماوردت آمد ، مشو باز جای »

الف- رجز نخوان ب- آسوده مباش ج- فرار نکن د- عصبانی نشو

۵- در بیت زیر منظور شاعر از « رمه » و « چوپان گرگ طبع » چیست ؟

« ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع
این گرگی شبان شما نیز بگذرد »

۶- در سروده‌ی : « ای سرزمینی کز خاکت / خوشه‌های گندم می‌روید / و پیامبران برمی‌خیزند »

الف- کدام سرزمین مورد خطاب است ؟

ب- مقصود شاعر از مصراع‌های دوم و سوم چیست ؟

۷- مثل « گندم نمای جو فروش مباش » آدمی را از چه بر حذر می‌دارد ؟

۸- چرا رستم از رهام برآشت ؟

۹- دلیل دردمندی و غمگین بودن ساکنان دژ ، چه بود ؟

۱۰- بیت زیر بر چه مفهومی تأکید شده است ؟

« جز از جام توحید هرگز ننوشم
زنی گر به تیغ ستم گردن من »

۱۱- معنی و مفهوم هر یک از ابیات و عبارات زیر را بنویسید .

الف- زمانه مرا پتک ترگ تو کرد .

بارم

۱

۰/۲۵

۰/۲۵

۰/۵

۰/۵

۰/۵

۰/۵

۰/۵

۰/۵

۰/۵

۰/۵

۰/۵

۰/۲۵

بارم

۰/۵

۰/۵

سمند سرافراز بر دژ کشید

ب- عنان را بیچید گردآفرید

ج- تو قلب سپه را به آیین بدار

د- ریش بر می کند و می گفت: «ای دریغ

کافتاب نعمتم شد زیر میغ

ه- من ایرانی ام آرمانم شهادت

تجلی هستی است جان کندن من

و- اشتر به شعر عرب در حالت است و طرب

گر ذوق نیست تو را کژ طبع جانوری

۰/۷۵

۰/۷۵

۰/۷۵

سعیدی

موفقیت شما را از خداوند منان خواهانم

limoonad
Education For All